

ಡಾ.ವಿನೋದ ಭಟ್ಟಿ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೋಷಕವಾಗುವುದು ತಾಯ್ತಂದೆಯರ ನಡುವಿನ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಮಾದರಿಯೇ ವಿನಾ ಅವರಿಬ್ಬರ ಶಾರೀರಿಕ ಹಾಜರಿಯಲ್ಲ!

161: ಪರಸಂಬಂಧ-24

ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ದಾಂಪತ್ಯವನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಆದರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬಹುದೇ? ದಂಪತಿಗಳು ಬೇರ್ಪಡುವಾಗ ಅತ್ಯಂತ ವೇದನೆಯ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ. ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರೆತು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಇಬ್ಬರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಅನಾಥರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನೋವು ಸಹಿಸಲಾಗದು. ಹಾಗಾಗಿ ಅನೇಕ ದಂಪತಿಗಳು ಬೇರ್ಪಟ್ಟರೂ ಪಾಪಪುಟ್ಟಿ ಕಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಮರಳಿ ಒಟ್ಟಿಗಿರುತ್ತಾ, ಕಷ್ಟವೋ ಸುಖವೋ ಏನೋ ಒಂದುರೀತಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿ ಎಂಬುದೇ ಎಲ್ಲ ದಂಪತಿಗಳ ಆಶಯ. ಇದು ಸರಿ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಅಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಬೇಕೇಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ - ಈ ನಂಬಿಕೆಯ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ಥಿರವಾದ ನೆಲೆಗಟ್ಟನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿಯು ಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಬೇಡದ ಸಂಗಾತಿಯೊಡನೆ ವಾಸಿಸುವುದರ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪರಿಣಾಮವು ಏನಾಗಬಹುದು? ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಕಾನ್ಸೀ ಅಹ್ರೆನ್ಸ್ ತೊಂಬತ್ತೆಂಟು ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು ಏನು? 'ನಾವು ಮುಂಚೆಯೇ ವಿಚ್ಛೇದನ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬದುಕಬಹುದಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಏಕಪಾಲಕ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ. ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ತಾಯ್ತಂದೆಯರ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಯಾರೊಬ್ಬರನ್ನೂ ನಂಬಲಿಕ್ಕಾಗದೆ, ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಆಯಾಮದಿಂದಲೇ ಕಿತ್ತುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದ ತೊಡಕುಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇವರಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಲು ಒತ್ತಾಯ ತಂದಾಗ ಏನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ? 'ನಿಮ್ಮ ಜಗಳವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ನಾನೂ ಸಂಸಾರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜಗಳವಾಡುವುದರ ಬದಲು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿರಬಲ್ಲೆ!' ಇಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತವರು ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಒಟ್ಟಿಗಿದ್ದು ಏನು ಸಾಧಿಸಿದ ಹಾಗಾಯಿತು? ಈ ದಂಪತಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗಿರುವುದೇ ನಿಜವಾದರೆ ತಮ್ಮ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮವೇ ಬೇರೆ ಆಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಪ್ಪ ಅಥವಾ ಅಮ್ಮ ಇಬ್ಬರ ಏಕಪೋಷಕ ಕುಟುಂಬದ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ, ಸಮಾಜ ಸ್ವೀಕೃತ ವರ್ತನೆ, ಮಾನಸಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಆತ್ಮಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಪರ್ಧೆ- ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಶಿ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ, ಕಾದಾಡುವ ತಾಯ್ತಂದೆಯರ ಜೊತೆಗೆ ವಾಸಿಸುವ ಮಕ್ಕಳು ದೋಷಪೂರಿತವಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಯಿಂದ ಜೊತೆಗೆ ವಾಸಿಸುವ ಮಕ್ಕಳು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಮುಂದು ಸಾಗಿರುವುದನ್ನೂ, ಏಕಪಾಲಕ ಕುಟುಂಬದ ಮಕ್ಕಳು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಮುಂದು ಸಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ?

ಮಕ್ಕಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಇಬ್ಬರ ಶಾರೀರಿಕ ಹಾಜರಿಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿದೆ, ಅವರ ನಡುವಿನ ಬಾಂಧವ್ಯದ ರೀತಿಯಿಂದ

ಪ್ರಭಾವಿತ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ತಾಯ್ತಂದೆಯರ ನಡುವಿನ ಘರ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದಷ್ಟೂ ಮಕ್ಕಳು ಗಾಸಿಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತಾಯ್ತಂದೆಯರು ವಿಚ್ಛೇದನದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಗಳವಾಡಿ ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂಚೆಯೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಾಸಿಗೊಂಡಿರಬೇಕಾದರೆ ವಿಚ್ಛೇದನವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲುದೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹವಿದೆ. ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಒಟ್ಟಿಗಿದ್ದು ಘರ್ಷಣೆಯು ತೀವ್ರವಾಗಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ಮಕ್ಕಳು ವಿಚ್ಛೇದನ ಹೊಂದಿದ್ದು ಘರ್ಷಣೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಾಸಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸಂಶೋಧನೆಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ದಾಂಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿಂದ ಖಿನ್ನತೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಬದುಕುವ ಸಂಗಾತಿಗಳು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಹೃದಯರೋಗ, ಸಂಧಿವಾತ, ಸ್ವಲ್ಪಕಾಯ, ಹಾಗೂ ಶ್ವಾಸ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇವರ ಜೊತೆಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ದಿನವೂ ನೋವು ತಿನ್ನುವವರನ್ನು ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆಯಲು ಮಕ್ಕಳೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ್ದನ್ನೂ ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. 'ಇಂಥ ಅಪ್ಪ/ಅಮ್ಮನ ಜೊತೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀಯಾ?' ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಬಾಡಾಹರಣೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ತಾಯ್ತಂದೆಯರು ನೀರಸ ಬಾಳನ್ನು ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಾಂಪತ್ಯದ ಕಳಪೆ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬಳು ಹುಡುಗಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಲು ಒತ್ತಾಯ ತಂದಾಗ ಆಕೆ ಬೇಡವೆನ್ನುತ್ತ ತಾಯಿಯು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು. ತಾಯಿಯು, 'ಕಷ್ಟವೋ ಸುಖವೋ ಹೇಗೋ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋದು ಮುಖ್ಯ' ಎಂದಾಗ ಮಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೇನು? 'ಗಂಡಹೆಂಡತಿ ಹೇಗಿರಬಾರದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಅನುಕರಿಸಲೇ'

ಇದರಿಂದ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ? ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೋಷಕವಾಗುವುದು ತಾಯ್ತಂದೆಯರ ನಡುವಿನ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಮಾದರಿಯೇ ವಿನಾ ಅವರಿಬ್ಬರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಜರಿಯಲ್ಲ! ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ದೂರವಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ದೂರವಿರುವುದು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ವಿಚ್ಛೇದನದ ನಂತರ ತಾಯ್ತಂದೆಯರ ಪರಸ್ಪರ ಬಗೆಗೆ ಹಗತನದ ಬದಲು ಗೌರವ ತೋರಿಸಿದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ - ವೃಥೆಯಾದರೂ ಸರಿ - ಸಮನಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ನೆನಪಿಡಿ: ಗಂಡಹೆಂಡಿರು ಬೇರ್ಪಡುವುದು ಎಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಹೆತ್ತವರು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡುವುದು ಎಂದಿಲ್ಲ!

ಜಗಳವಾಡಿ ಬೇರ್ಪಡುವ ಹಂತ ತಲುಪಿರುವ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ: ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ನೋಡದೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸದೆ ಸಂಗಾತಿಯಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡದು. ಸಿಟ್ಟಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವತ್ತ ಗಮನ ಕೊಡಿ.

ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಭಾವ, ಭಯ, ಕೃಪೆ, ಅಥವಾ ಒತ್ತಾಯ ಇವುಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗಿರುವುದು ನಿಮಗಾಗಲೀ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಲೀ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೇ ನೀರಸ ಬಾಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಿರಿಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೂ ನಿರ್ಧಾರ ನಿಮ್ಮದೇ ಆಗಿರಲಿ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಹಿರಿಯರು ಬದುಕಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನೀವಿನ್ನೂ ಇರುತ್ತೀರಿ.

ದಾಂಪತ್ಯವನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಗಂಡಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಾಸಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಒಂಟಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಆತ್ಮವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದೇ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ದಾಂಪತ್ಯ ಚಿಕ್ಕಿತ್ತಾ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕಾಣಲೇಬೇಕು. ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಲೇಬೇಕು.

ಒಂದುವೇಳೆ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆಯಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ವಕೀಲರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ (divorce by mutual consent) ನೋವು ಹಾಗೂ ಸಮಯ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ■